

PRINCIPALS ACTIVITATS DUTES A TERME L'ANY 2001

Vegeu també: **2001**

Assemblea

22 de març de 2001

Assemblea General ordinària, amb renovació d'uns quants càrrecs del Consell Directiu.

Vegeu també: **2001**

Sessions científiques

17 de gener de 2001

L'Anella Verda, la xarxa ecològica metropolitana de Barcelona, per MARTÍ DOMÈNECH, coordinador de l'Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona. La sessió tingué lloc a la Sala d'Actes de la Facultat de Ciències de la UAB, Bellaterra.

22 de febrer de 2001

El paisatge de la Catalunya Central després dels grans incendis: alternatives de restauració i usos, per JOSEP M. ESPELTA, investigador del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals. La sessió tingué lloc a la seu de l'Obra Social de la Caixa d'Estalvis de Manresa, Plana de l'Om, Manresa, amb la col·laboració de la Caixa de Manresa.

14 de març de 2001

Conservació i desenvolupament. Com revisem el planejament urbanístic de la Garrotxa, per NARCÍS RIBAS, director del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa. La sessió tingué lloc a l'Aula Magna de la Facultat de Ciències de la Universitat de Girona, i es coorganitzà amb la Facultat de Ciències de la UdG.

29 de març de 2001

Reconeixement automàtic d'organismes biològics: aplicació a la classificació del zooplàncton i a la identificació de foraminífers, per MONIQUE THONAT, directora de recerca de l'INRIA (Institut National de Recherche en Informatique et en Automatique). Tingué lloc a la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona.

3 d'abril de 2001

Biodiversitat a Veneçuela, per CARLOS PÉREZ SANTOS. Tingué lloc a l'Institut d'Estudis Catalans.

31 d'octubre de 2001

Sessió inaugural del curs 2001-2002. **Plantas acuáticas de lagunas y humedales: biología y conservación**, per SANTOS CIRUJANO, Jardín Botánico de Madrid, CSIC. Tingué lloc a l'Institut d'Estudis Catalans.

15 de novembre de 2001

El paisatge vegetal dels turons de la plana de Vic. Uns espais naturals que cal conservar, per CARMEN CASAS, Escola Politècnica d'Osona, Universitat de Vic. La sessió tingué lloc a la Universitat de Vic.

12 de desembre de 2001

Les poblacions d'ocells estèpics a Catalunya: cap a l'extinció?, per JOAN ESTRADA, biòleg, Grup Català d'Anellament. Tingué lloc a l'Institut d'Estudis Catalans.

Vegeu també: **2001**

Cursos naturalistes

27 i 28 de gener de 2001

El seguiment de rastres a la neu, impartit per JORDI GARCIA I PETIT, director del Parc Natural del Cadí-Moixeró. El curs tingué lloc a Bagà.

7 i 8 d'abril de 2001

Les aus limícoles: ecologia i claus per a la identificació de les espècies presents a Catalunya i a la Mediterrània occidental, impartit per JORDI MARTÍ, responsable de l'Estació Ornitològica del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. Tingué lloc a Castelló d'Empúries.

5 i 6 de maig de 2001

La geoconservació, una estratègia fonamental en la gestió integrada dels espais protegits. L'exemple del cap de Creus: un patrimoni geològic únic, impartit per JORDI CARRERAS i HELENA DRUGUET, Departament de Geologia, UAB. Tingué lloc el Port de la Selva.

7 i 8 de juliol de 2001

Flora i vegetació de l'estatge alpí del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, impartit per GERARD GIMÉNEZ PÉREZ, tècnic del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. Tingué lloc a Esport.

Altres activitats

25 de gener de 2001

Acte de presentació del llibre *Cent anys de passió per la natura. Una història de la Institució Catalana d'Història Natural, 1899-1999*. Aquest acte, presentat per Ferran Rodà, vicepresident de la Institució, es va veure complementat amb una interessant i amena conferència a càrrec de Martí Domínguez sobre «*La visió de la natura en la pintura del Renaixement*».

19 d'abril de 2001

Sessió Conjunta ICHN-SCB. **Prions, purins i pastures**. Hi intervingueren: JORDI JORDANA, Departament de Ciència Animal i dels Aliments, Facultat de Veterinària, Universitat Autònoma de Barcelona, que parlà sobre «Les races domèstiques locals i la importància de la seva conservació»; JORDI BARTOLOMÉ, Departament de Ciència Animal i dels Aliments, Facultat de Veterinària, Universitat Autònoma de Barcelona, que parlà sobre «Ramaderia extensiva i manteniment del paisatge»; JOSEP TURET, ENRIC VILALTA i XAVIER SERRA, Servei d'Assaig i Recerca Tecnològica, Universitat de Vic, que parlaren sobre «Incidència ambiental de la ramaderia intensiva: els fems i purins a Osona»; JOSÉ JUAN RODRIGUEZ, Departament de Ciència Animal i dels Aliments, Facultat de Veterinària, Universitat Autònoma de Barcelona, que parlà sobre «Alimentació del vacum: menjar i ser menjat»; i ISIDRE FERRER, Departament de Biologia Cel·lular i Anatomia Patològica, Facultat de Medicina, Universitat

de Barcelona, que parlà sobre «Malalties prioniques humanes i animals». Tingué lloc a l'Aula Magna de la Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona.

17 de maig de 2001

Organitzades conjuntament per l'Institut d'Estudis Catalans, la Institució Catalana d'Estudis Agraris, la Institució Catalana d'Història Natural, la Societat Catalana de Biologia, la Societat Catalana d'Ordenació del Territori, la Societat Catalana de Tecnologia, i la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, tingueren lloc les jornades sobre «L'aigua i el medi». La conferència de la Institució fou *L'aigua i la salut dels ecosistemes*, per NARCÍS PRAT, Universitat de Barcelona.

24 de novembre de 2001

XII Sessió Conjunta Institució Catalana d'Història Natural - Societat Catalana de Lepidopterologia. Es presentaren les ponències de: JOSEP J. PÉREZ DE-GREGORIO, XAVIER FERRER, ALBERT MASÓ, XAVIER JEREMIAS, RICARD OROZCO, EMILIO REQUENA, MARTÍ RONDOS, FRANCESC VALLHONRAT, EDUARD VIVES, JOAN VIVES†; M. CONCEPCIÓ CARTAGENA, EDUARDO GALANTE, AMADOR VIÑOLAS, ALBERTO GAYOSO, XAVIER JEREMIAS, TOMÁS YÉLAMOS, CARLES SOLÀ, CAMIL TORRAS, JOSEP M. BAS, CRISANTO GÓMEZ, JULI PUJADE-VILLAR, DAVID BELLIDO, PALMIRA ROS-FARRÉ, DANIEL RUIZ, MARTA GOULA, TONI MONLEÓN, ELENA GORDÚN, FRANCESC GESSÉ, PERE JOSEP JIMÉNEZ, EVA RIBES, JORDI RIBES i JORDI ROFES. Tingué lloc a l'Institut d'Estudis Catalans.

11 de desembre de 2001

Homenatge a Emili Huguet del Villar (1871-1951). Geògraf i naturalista. Sessió conjunta de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, la Societat Catalana de Geografia i la Institució Catalana d'Història Natural, amb la participació de JAUME PORTA, de la Universitat de Lleida, i SANTOS CASADO, de la Universitat Autònoma de Madrid. Tingué lloc a l'Institut d'Estudis Catalans.

11 de desembre de 2001

Sessió conjunta de la Facultat de Farmàcia (UB), la Societat Catalana de Micologia, el Centre de Biodiversitat Vegetal (UB) la Institució Catalana d'Història Natural. **XX anys d'exposicions de bolets a la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona**. Taula rodona commemorativa amb la participació de: VICTÒRIA GIRONA, degana de la Facultat de Farmàcia, UB; M. CARMEN BARCELÓ, professora de botànica de la Facultat de Farmàcia, UB ; AUGUST ROCABRUNA, sotspresident de la Societat Catalana de Micologia; XAVIER LLIMONA, professor de botànica de la Facultat de Biologia, UB, i president de la Societat Catalana de Micologia, i JOSEP GERMAIN, secretari de la Institució Catalana d'Història Natural. Tingué lloc a la Facultat de Farmàcia, UB.

Sortides naturalistes a la vall d'Alinyà

Dissabte 16 de juny de 2001
Pinedes i rouedes submediterrànies, guiada per ALÍCIA MASRIERA, JAUME CAMBRA, JOAN DEVIS, VICENÇ BROS I JOAN TORT. Itinerari: l'Alzina d'Alinyà (1.400 m) - coll de la Maçana. Temàtica: geologia i geomorfologia, algues d'aigua dolça i edàfiques, briòfits, comunitats vegetals, mol·luscs i usos i pràctiques tradicionals.

Dissabte 23 de juny de 2001

Boscos i **matollars subalpins**, guiada per JOSÉ R. OLARIETA, JUANJO IBÁÑEZ, VICENÇ ACUÑA i JORDI CAMPRODON. Itinerari: prat Major (1.760 m) - l'Estany. Temàtica: edafologia, ecosistemes forestals, ecosistemes aquàtics, fongs i vertebrats.

Dissabte 30 de juny de 2001

Zona culminal: **roquissars i prats alpins**, guiada per JOSEP M. ARENAS, PERE NAVARRO, IGNASI SORIANO i ANTONI SERRA. Itinerari: Pedró dels Quatre Batlles (2.382 m) - prat Llarg. Temàtica: ecosistemes pascícoles, líquens, plantes vasculares, artròpodes i lepidòpters.

Premis per a estudiants

S'atorgà el premi per a estudiants al treball: «Diversitat isoenzimàtica en dues espècies endèmiques de Catalunya: *Petrocoptis montsicciana* i *Seseli farrenyi*», de JORDI LÓPEZ I PUJOL.

Publicacions

• *Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural*, núm. 69 (2001). 144 p.

• *Notícies de la Institució*, núm. del 33 al 38.

• Actes de l'XI Sessió Conjunta ICHN - SCL, celebrada l'any 1999 a l'Institut d'Estudis Catalans. 137 p.

Avaluació del sistema d'espais naturals protegits de Catalunya

Elaboració del projecte per a l'avaluació del sistema d'espais naturals protegits de Catalunya, el qual ha rebut el suport del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya i de la Fundació Territori i Paisatge.

S'ha elaborat una proposta de vuitanta-vuit indicadors per a avaluar l'estat i la gestió dels cent quaranta-sis espais protegits de Catalunya. Els indicadors elaborats han estat classificats a partir de sis grups: estat i context; legislació i planificació; mitjans; processos; activitats i serveis; i resultats.

Els sistemes naturals de la vall d'Alinyà

Ha finalitzat l'estudi naturalista de la vall d'Alinyà, que, amb el suport de la Fundació Territori i Paisatge, ha coordinat la ICHN. Aquest estudi ha estat realitzat per divuit grups de treball pertanyents a diferents universitats, centres de recerca i entitats naturalistes de Catalunya. Actualment, se'n prepara la publicació.

La geologia
La climatologia
Els sòls
Els ecosistemes forestals
Els ecosistemes pascícoles
Els ecosistemes aquàtics
Els microorganismes
Les algues d'aigua dolça
Els fongs
Els líquens
Els briòfits
Les plantes vasculares
Les comunitats vegetals
Els mol·luscs
Els artròpodes
Els lepidòpters
Els vertebrats
Usos i pràctiques tradicionals

ALÍCIA MASRIERA
MANUEL IBÁÑEZ, UdL
FRANCESC DOMINGO, UdL
JOAN JOSEP IBÁÑEZ, CREAF
TERESA SEBASTIÀ, UdL
NARCÍS PRAT, UB
RICARD GUERRERO, UB
JAUME CAMBRA, UB
XAVIER LLIMONA, UB
PERE NAVARRO, UB
ROSA MARIA CROS, UAB
LLORENÇ SÀEZ, UAB
IGNASI SORIANO, UB
FRANCESC URIBE, MZB
ANTONI SERRA, UB
FRANCESC VALLHONRAT, SCL
JORDI CAMPRODON, CTFC
JOAN TORT

Representants en organismes i institucions

La Institució

• Ha estat convidada a participar en el Consell Consultiu del Consorci per a la protecció i la gestió de l'espai d'interès natural de l'alta Garrotxa. S'ha designat Josep Vila com a representant de la ICHN en aquest Consell.

• Ha estat convidada a participar en el Consell Consultiu del Consorci de l'Espai Rural de Gallecs. S'ha designat Josep Germain com a representant de la ICHN en aquest Consell.

• Ha estat convidada a participar en el Consell Consultiu del Parc de Collserola. S'ha designat Josep M. Espelta com a representant de la ICHN en aquest Consell.

• És membre del Comitè Tècnic de la Fundació Fòrum Ambiental.

Participació i assessorament

• Participació en la Plataforma per a la Conservació i Desenvolupament Sostenible de les Muntanyes de Prades.

• Participació en la Xarxa Catalana de Custòdia del Territori.

• Participació en la Xarxa Temàtica d'Estudi de la Biodiversitat.

• Participació en la Primera Trobada Nacional d'Entitats, que tingué lloc el 5 de maig de 2001 a València.

• Participació en el Congrés de Medi Ambient i Municipalisme, el 9 de juny de 2001 a Mequinensa.

• Col·laboració en la realització d'una auditoria del pla especial del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa.

• Signatura d'un acord de col·laboració científica entre el Departament de Medi Ambient i la ICHN per a avaluar el sistema d'espais naturals protegits de Catalunya mitjançant un conjunt d'indicadors.

• S'han impartit conferències en el marc d'activitats organitzades per altres entitats: Universitat de Vic, Universitat de Girona, etc.

• Assistència a la presentació de la reserva del congost de Mont-rebei, a les jornades sobre restauració ecològica organitzades per l'Ajuntament de Lleida, al fòrum sobre biodiversitat organitzat a Banyoles, etc.

• Signatura del conveni de col·laboració amb l'IUSC.

Activitats de la Delegació del Bages

La Junta Directiva de la Delegació del Bages - Institució Catalana d'Història Natural està formada pels membres següents:

Presidència: FLORENCI VALLÈS I SALA
Vicepresidència: JORDI MORATÓ I FARRERES
Tresoreria: MARC VILARMAU I MASFERRER
Secretaria: JORDI BADIA I GUITART
Vocalies: JOSEP BIOSCA I MUNTS
JOSEP ILLA I ANTICH
XAVIER ADOT I FERNÁNDEZ
RAMON SOLÀ I FERRER

Cursos i jornades

Curs *El medi natural del Bages*

4 de maig de 2001

La geologia del Bages, a càrrec d'ORIOL OMS.

5 de maig de 2001

La ruta dels pous de glaç. Recorregut per la zona més feréstega del terme de Manresa i àrees limítrofes dels termes de Sant Salvador de Guardiola i Castellgalí. Es visitaren també dues pedreres i es resseguí els bonics gorgs de la riera de Guardiola.

11 de maig de 2001

La salinització de les aigües de la conca del Llobregat - Cardener, a càrrec de JORDI BADIA.

12 de maig de 2001

Les surgències d'aigua salada de la Botjosa i la riera de Soldevila —Sallent—, i la roureda de la Malesa. Descoberta de les principals filtracions d'aigua salada procedents dels runams salins del Bages, que arriben a la xarxa fluvial.

18 de maig de 2001

La vegetació del Bages, a càrrec de FLORENCI VALLÈS.

19 de maig de 2001

La vall de la riera de Rajadell a Manresa. Itinerari que segueix la riera de Rajadell fins al Xup, partint del bosc del Balcells, a la base de Collbaix.

25 de maig de 2001

El foc forestal a la Catalunya central i la regeneració de la vegetació, a càrrec de FLORENCI VALLÈS.

26 de maig de 2001

Després del foc. Visita a diferents indrets cremats durant les darreres tres dècades. S'estudià el procés de successió després del foc i, en particular, l'expansió del matabou a Montserrat, l'expansió del pi blanc en detriment de la pinassa i l'aparent substitució de les pinedes per rouredes, alzinars i arboçars.

1 de juny de 2001

La fauna del Bages. Classe a càrrec de JORDI MORATÓ, RAMON SOLÀ i MARC VILARMAU.

2 de juny de 2001

Les zones humides de la Corbatera de Sallent i el meandre del castell de Castellbell. Visita a dues zones amb aiguamolls i bosc de ribera on durant la segona meitat dels anys 1990 es van fer actuacions de restauració, reforestació i creació de nous hàbitats. Totes dues zones destaquen per la seva riquesa faunística, especialment pel que fa als ocells.

Jornades Tècniques «La Gestió Sostenible de l'Aigua»

27 de setembre de 2001

- Conservació dels ecosistemes aquàtics**
 - Salinitat i contaminació de la conca del riu Llobregat, a càrrec de J. M. CASAS, H. ROSAS i C. LAO, del Departament d'Enginyeria Minera i Recursos Naturals de la Universitat Politècnica de Catalunya.
 - Estat ecològic dels rius a Catalunya, a càrrec d'A. MUNNÉ, membre de l'Agència Catalana de l'Aigua.
 - Gestió de la fauna en ecosistemes aquàtics, a càrrec de J. RUIZ-OLMO, del Servei de Protecció i Gestió de la Fauna, Generalitat de Catalunya.
 - Projectes de restauració d'hàbitats, a càrrec de J. PARPAL, de la Fundació Natura.

29 de setembre de 2001

Visita a Sistemes Naturals de Tractament d'Aigües. Visita a una instal·lació dotada d'un sistema natural de tractament d'aigua, a càrrec de J. ILLA, de Phragmites, SL.

4 d'octubre de 2001

Gestió sostenible de l'aigua: racionalització de l'ús.

- Presentació del monogràfic de la revista *Dovella* sobre l'aigua, a càrrec de J. M. CASAS, de la UPC i d'ANTONI DAURA, del Centre d'Estudis del Bages.
- Balanç dels recursos hídrics a Catalunya, a càrrec de J. ALABERN, d'Aigües de Manresa.
- Estalvi d'aigua en l'agricultura, a càrrec de R. SAVÉ, de l'IRTA, Generalitat de Catalunya.
- Reutilització d'aigües residuals urbanes, a càrrec de JOAN GARCIA, de la Universitat Politècnica de Catalunya.

6 d'octubre de 2001

Salinització

Visita a diferents espais afectats per la salinització al Bages, a càrrec de J. BADIA i F. VALLÈS (ICHN).

11 d'octubre de 2001

Gestió sostenible de l'aigua. Debat a càrrec de MONSERRAT TURA (PSC - Ciutadans pel Canvi), MANUEL GONZALO (Partit Popular), XAVIER VENDRELL (Esquerra Republicana de Catalunya), CARLES IBAÑEZ (ecòleg, SEO-

Bird Life) i moderat per A. SALVAT (ICHN). El debat tingué lloc a l'Institut Lluís de Peguera de Manresa.

Sortides naturalistes

Del 28 d'abril a l'1 de maig del 2001

Excursió a Navarra, amb visita a Las Bardenas, la foz de Lumbier, la foz de Arbayún, la selva d'Irati i la llacuna de Pitiñas.

8 de setembre del 2001

Sortida a la Ribera Salada, preparatòria per a l'itinerari de patrimoni natural i cultural del Solsonès.

Exposició «El Medi Natural del Bages»

Durant l'any 2001 s'ha treballat en la correcció i actualització de l'exposició «El medi natural del Bages».

L'exposició s'ha presentat plafons, a diversos pobles i instituts d'ensenyament secundari de la comarca del Bages.

Per altra banda, s'ha iniciat el treball per a digitalitzar l'exposició, i que sigui més fàcil de consultar i que s'hi pugui accedir per Internet i que es pugui editar en CD.

Publicacions

Planejament de la redacció de les Fitxes dels Arbres de Manresa, per encàrrec de la regidoria de Medi Ambient de l'Ajuntament de Manresa.

Col·laboracions amb altres entitats

- Participació al congrés de difusió i conservació del valors geològics a Camarassa.
- Participació en la redacció del butlletí informatiu «Notícies de la ICHN» i en la publicació «Acta de la ICHN».
- Col·laboració en la Trobada d'Estudiosos de Catalunya, que tingué lloc l'octubre del 2001 a Sant Vicenç de Castellet.
- Difusió, juntament amb el Centre d'Estudis del Bages, del llibre *Guia d'Espais d'Interès Natural del Bages*.

Socis

Durant l'any 2001, s'han donat d'alta trenta socis. L'Estació Biològica de l'Aiguabarreig ha esdevingut societat adherida i La Vola Companyia de Serveis Ambientals, SAL, soci corporatiu.

Així mateix, s'ha nomenat soci honorari el doctor Oriol Riba i Arderiu.

ICHN
Institució Catalana
d'Història Natural

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

C. del Carme, 47, 08001 Barcelona; tel 933 248 582; fax 932 701 180; Adreça electrònica: *ichn@iec.es*; adreça d'internet: *http://www.iec.es/ichn*

ICHN
Institució Catalana
d'Història Natural

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DE L'ANY 2001

Consell Directiu (del 22 de març de 2001 al 3 d'abril de 2002)

<i>Presidència</i>	JORDI SARGATAL I VICENS
<i>Vicepresidència</i>	FERRAN RODÀ I DE LLANZA
<i>Secretaria</i>	JOSEP GERMAIN I OTZET
<i>Tresoreria</i>	JOAN PINO I VILALTA
<i>Vocalies</i>	IGNASI CEBRIAN I ESTER
	GUILLEM CHACÓN I CABAS
	CÈSAR GUTIÉRREZ I PEREARNAU
	JORDI LLORENS I POCA
	JOAN MALUQUER I MARGALEF
	JOAN MIR I PUYUELO
	JORDI PIETX I COLOM
	MIQUEL RAFA I FORNIELES
	LLORENÇ SÁEZ I GOÑALONS
	ANDREU SALVAT I SALADRIGAS

<i>Representant de la Delegació del Bages</i>	FLORENCI VALLÈS I SALA
<i>Delegat de l'IEC:</i>	JOANDOMÈNEC ROS I ARAGONÈS

<i>Nombre de socis:</i>	940
-------------------------	-----

<i>Societats adherides:</i>	Centre d'Estudis de la Natura del Barcelonès Nord
	Centre d'Història Natural de la Conca de Barberà
	Grup Mineralògic Català
	Societat Catalana de Lepidopterologia
	Societat Catalana de Micologia
	Testudinum Cataloniae Societas
	Estació Biològica de l'Aiguabarreig